

Veronique Huybregts , Ingrid Baart: 'Om gek van te worden...' Het complexe verband tussen psyche en genen. Uitgeverij Centre for Society and Genomics, Nijmegen, 2010. ISBN 9789079533053 Zie ook: www.society-genomics.nl en www.psych-genen.nl (Psychiatrie/AG/1)

Downloadbaar via: http://www.society-lifesciences.nl/fileadmin/user_upload/images/Publicaties/CSG-psychiatrie-2010.pdf.pdf

Het Centre is een internationaal instituut dat onderzoeken op genoemd gebied verricht en, in het algemeen, daarover publiceert. Zij staan in relatie met de Radboud Universiteit te Nijmegen.

Soort boekje/ Ziekte/Stijl: Een populair wetenschappelijk boekje van 73 pagina's waarin tien hoofdstukken, een weergave van onderzoeken wordt gegeven. Dit op basis van gegevens o.a. verkregen uit interviews die Ingrid Baart voerde met wetenschappers die zijn verbonden aan de onderzoeksinitiatieven *Group* en *Nesda* en gesprekken met patiënten en naaste familieleden. Het gaat in op wat er tot nu toe bekend is over de samenhang tussen genen en psychische stoornissen, vooral over depressie, angststoornissen, psychoses en schizofrenie. Met een moderne lay-out en typografie: drie verschillende lettertypen, geïllustreerd met enkele foto's van groepjes mensen, landschappen.

Over de auteurs: Veronique Huybregts is sinds 1989 journalist en begon in 1991 eigen tekstbureau. Op het internet zijn 8 pagina's met publicaties en redacties, etc. te vinden meestal op het gebied van zorg en welzijn. Zie ook <http://www.teksthuijbregts.nl>

Ingrid Baart (1952) psychologe, had zelf een chronische ziekte, was docent aan het VU Medisch Centrum, afdeling Metamedica, en is dit jaar overleden, in 2012. Zij schreef onder andere de boeken 'Ziekte en zingeving' (2002) en 'Dokters aan vrouwen' (1993).

Daarnaast wordt in de colofon een reeks redactieleden en medewerkers opgesomd.

Beschrijving: (Achterflap): 'Het is soms om gek van te worden... Want hoe zit het precies met genen en psyche? Is het waar dat bepaalde psychische aandoeningen erfelijk zijn? En dat er genen zijn waarop we kunnen ingrijpen en daarmee ervoor zorgen dat mensen niet meer 'ziek' of 'gek' worden? Wat betekent genenonderzoek voor de omgang met psychische aandoeningen? En wat betekent het voor de beeldvorming van deze ziekten? Uit gesprekken met mensen met een psychische aandoening, familieleden en mensen uit het beroepsveld blijkt dat er nog veel onduidelijk is als het gaat over psyche en genen. Niet gek dus dat hierover veel vragen zijn. In dit boek kunt u lezen wat er tot dusver bekend is over de samenhang tussen genen en psychische aandoeningen en wat nieuwe inzichten betekenen voor

patiënten of familieleden. Het blijkt allemaal complexer dan gedacht. Verwacht dus geen kant-en-klare antwoorden, maar wél een goed beeld van alles wat er op dit moment speelt. betrekking tot het, zeer complexe, nog weinig over bekend onderwerp wat betreft oorzaak en therapie.

Wat viel op: Het is een boekje dat gericht op een doelgroep, voor mensen met een psychiatrische achtergrond, hun familieleden en professionals die er meer van wil weten: het heeft veel vaktechnische termen. Daarom heeft de leek de uitgebreide 'verklarende woorden- lijst' achter in het boekje wel nodig.

Het is goed om te lezen dat het patiënten perspectief steeds meer serieus genomen wordt door betrokken onderzoekers.

Citaten: Pag.25: 'Brenda Penninx: 'De genetica verklaart als je alles samenvoegt niet meer dan 20 procent van het ontstaan van depressie en angst.'

Smit: 'Waar de andere 80 procent vandaan komt, weten we nog niet volledig. De leefomgeving speelt waarschijnlijk een rol, maar ook voeding en gedrag. Onze kennis neemt toe, maar er is nog veel winst te boeken. We krijgen wel steeds meer inzicht in welke gebieden van het DNA mogelijk samenhangen met depressie en angst. Dat komt doordat er nu grote bevolkingsstudies mogelijk zijn. Bij deze aanpak kijken we bij grote groepen naar verschillen in genetische profielen.'

Pag.47: 'Ik kijk zelf anders naar mijn kinderen sinds ik weet dat er een genetische' component meespeelt bij schizofrenie. Daar had ik geen weet van toen ik ze kreeg. Gelukkig! Die wetenschap is lastig voor de ouders van nu en voor toekomstige ouders. Stel dat de kwetsbaarheid bij kinderen met onderzoek aantoonbaar te maken was, dan zou ik de aanwezigheid daarvan nu nog niet willen weten. Er is nog niets waarmee je de ziekte kunt voorkomen, al kun je bepaalde stresssituaties uit de weg gaan. Zo heb ik mijn kinderen veel uitgelegd over blowen en het ontstaan van psychoses.'

Pag.48: "Dat uit onderzoek blijkt dat het om een kwetsbaarheid gaat vanaf de geboorte heeft wel voor emancipatie gezorgd bij de leden van Ypsilon. We komen nu op een andere manier voor onszelf op. We komen meer op voor onze rechten. Als een kind vroeger met een eerste psychose werd opgenomen, vroegen behandelaars de ouders niets, terwijl die belangrijke informatie kunnen geven. Ouders werden voorheen helemaal buiten de behandeling gehouden. Nu eisen we dat we erbij betrokken worden. Dat gebeurt gelukkig al steeds meer, maar we zijn er nog niet. Onze expertise wordt ook serieuzer genomen. Dat proces wordt door deelname aan group nog versterkt.' "

Pag.49: 'Mensen met psychische stoornissen en hun naasten hebben net als onderzoekers verschillende ideeën over het ontstaan en de omgang met deze stoornissen. De een is blij als er biologische oorzaken worden gevonden omdat zo'n vondst het 'eigen aandeel' verzacht of wegneemt. De ander vindt dat de zoektocht naar defecte genen de aandacht afleidt van omgevingsfactoren en dat biologische verklaringen de greep op het eigen herstelproces verminderen. Dankzij de georganiseerde participatie in Group en Nesda kunnen patiënten

en familieleden nu meedenken over de onderzoeksvragen. Steeds meer onderzoekers krijgen oog voor de noodzaak het patiënten perspectief bij het onderzoek te betrekken.'

Recensies/ Extra: Zie ook: <http://www.anoiksis.nl/content/om-gek-van-te-worden>

'Speciaal voor mensen met een psychiatrische achtergrond, hun familieleden en professionals schreef Veronique Huijbregts samen met psycholoog Ingrid Baart de handzame en informatieve uitgave 'Om gek van te worden... het complexe verband tussen psyche en genen', onder andere gebaseerd op Baarts onderzoek voor het Centre for Society and Genomics.'

<http://www.society-lifesciences.nl/over-csg/nieuwsoverzicht/nieuws/artikel/csg-boek-uit-om-gek-van-te-worden.html>